

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Благомир Кирилов Папазов

за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „**професор**”, обявен от Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по технологии и предприемачество в начален етап на образованието), обявен в „Държавен вестник“, бр. 87/09.10.2020 г.
с кандидат **доц. д-р Йорданка Стоянова Пейчева**

Доц. д-р Йорданка Стоянова Пейчева има солиден педагогически опит. През 1981 г. завършва ШУ „Епископ К. Преславски“ и до 1989 г. работи като учител, когато е назначена за асистент в ШУ. През 2004 г. придобива научната степен „доктор“, а през 2009 г. заема академичната длъжност „доцент“. В конкурса доц. д-р Пейчева участва с две монографии, шест учебника и учебни помагала и четиринадесет публикувани статии, от които 11 в български и 3 в чуждестранни издателства. Научните публикации се отличават с подчертаният си акцент върху използване на по-ефикасни методи, средства и форми на обучение и възпитание чрез технико-технологична учебна дейност, с практическата си насоченост и убедително изведените изводи и препоръки. Представени са 30 цитирания на нейни трудове, от които две в монографии и 28 в статии. Доц. д-р Пейчева участва активно в научни проекти на университетско и национално ниво, а също е и дългогодишен организатор и лектор при провеждане на квалификационни курсове и специализации с практикуващи учители. Научен ръководител е на един докторант.

В монографията „Познавателната активност и креативност в обучението по технологии и предприемачество“ (УИ „Епископ К.

Преславски“, 2018 г., 152 с.), е представена обоснована концепция за реализиране на съвременното технологично обучение, основано на познавателна активност и креативност на учениците от начален етап на образованието, като важни елементи за повишаване качеството и ефективността на учебния процес. Във втората монография „Иновативни образователни технологии в обучението по технологии и предприемачество - I – IV кл. (УИ „Епископ К. Преславски“, 2020 г., 151 с.), са анализирани съвременните потребности от формиране на ключови компетентности у обучаваните чрез по-активното им включване в процеса на обучение, развитие на уменията им за критично мислене, самостоятелно учене и предприемачество.

В публикациите си авторката показва много добра компетентност в изследваната научна област и задълбочени познания за водещите теории и практики в съвременната педагогика. Визираните публикации и изследвания имат научни, методически и практически достойнства с което авторката убедително дава своя принос в сферата на съвременната методика на обучението по технологии и предприемачество.

В представената научно-изследователска продукция на доц. д-р Йорданка Пейчева могат да се отбележат следните основни **приносни моменти**:

1. Постигнато е осезаемо надграждане основите на методиката на обучение по технологии и предприемачество в начален етап, в контекста на актуалните проблеми и тенденции, в развитието на съвременното образование, съобразно сега действащият Закон за предучилищното и училищното образование, Европейската квалификационна рамка и Европейската референтна рамка. Съдържанието на монографиите и другите публикации са в съответствие със съвременните потребности от формиране на ключови компетентности у учениците чрез активното им включване в процеса на обучение, развитие на уменията им за критично мислене, самостоятелно учене и предприемачество.
2. В монографичните трудове и статиите се представя концепция за реализиране на съвременно технологично обучение, поставяйки акцент върху познавателната активност и креативност на учениците от начален образователен етап, като особено важни елементи за повишаване качеството и ефективността на образователния процес. Теоретично се

обосновават и изясняват дидактическите параметри за реализация на познавателна активност и самостоятелност в технологичното обучение. Осмисля се и се предлага стратегия за прилагане принципите на планиране, организация и контрол на процесите на обучение чрез проследяване на логическата връзка между цели, съдържание, методи и средства на обучение в интерактивна образователна среда.

3. Разработени са иновативни модели и стратегии за индивидуализация и диференциация в технологичното обучение чрез използване на образователно портфолио и проектно базираното обучение като продуктивни образователни технологии, съобразно индивидуалните особености на познание и способностите на учениците. Разработен е дидактически инструментариум за диагностика на ефективността от реализираното технологично обучение, в което се създават условия за познавателна активност и самостоятелност на учениците от начален етап на образованието. В основния монографичен труд е синтезирана дидактическа технология за прилагане на продуктивни стратегии за формиране на технологична и предприемаческа култура.
4. В статиите се извеждат и анализират водещи същностни характеристики на педагога в начален етап, преподаващ учебния предмет „Технологии и предприемачество“ през призмата на компетентностният подход. Представени са условията за критично осмисляне на педагогическата практика и проява на новаторство и творчески подход при решаване на проблемни въпроси, свързани с технологичното обучение в началния етап на основната образователна степен.
5. Дидактическите параметри за реализация на познавателна активност и самостоятелност в технологичното обучение, са съобразени със спецификата на урока - процесите на овладяване на нова информация, планиране, организация и реализация на практико-приложната дейност. Специално внимание е отделено на рефлексията и мястото ѝ в познавателната дейност на учениците. Сред дидактическите условия и инструменти се изяснява ролята на дигиталната образователна среда, приложението на интерактивните методи в обучението и мисловните карти, като важни условия за самостоятелно извеждане, систематизиране, презентирание и прилагане на новото знание, до генериране на иновативни идеи и решения.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На основата на извършения от мен обстоен анализ на научната продукция на доц. д-р Йорданка Стоянова Пейчева оценката ми е **положителна**. Налице са достойнства и неоспорими качества на кандидата за присъждане на академичната длъжност „професор“ за потребностите на Шуменския университет. Предлагам на Уважаемото Научно жури да предложи на Факултетния съвет на Педагогическия факултет да **избере** за академичната длъжност „професор“ доц. д-р Йорданка Стоянова Пейчева в област на **висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по технологии и предприемачество в начален етап на образованието)** за нуждите на Педагогически факултет - катедра „Технологично обучение, професионално образование и предучилищна и начална училищна педагогика“ при ШУ „Епископ Константин Преславски“.

Изготвил становището:

(проф. д-р Благомир Папазов)

29.12. 2020 г.
гр. Шумен